

Đề thi thử THPT Quốc gia môn Văn - Đề số 5**ĐỀ BÀI****Phần I. Đọc hiểu (3 điểm)**

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi từ câu 1 đến câu 4

Phía trên thùng đồ nghề của anh có tấm bảng ghi chữ “Ghét ẩu”. Nghe có vẻ kỳ lạ nhưng hỏi lại thì hóa ra đó là tên thương hiệu đánh giày vỉa hè của anh. Chàng trai đó là Nguyễn Hồng Vương (31 tuổi, quê ở Phú Yên). Mặc dù từng làm rất nhiều nghề và hiện tại là một chuyên viên môi giới bất động sản, nhưng đã gần 10 năm nay anh vẫn đều đặn từng ngày đạp xe lộc cộc, trong giỏ là thùng đồ đánh giày đi rao khắp các con đường ở trung tâm thành phố đánh giày cho khách. Dáng hình anh thông dong trên chiếc xe đạp cùng bộ trang phục đó khiến mọi người không khỏi liên tưởng đến hình ảnh những người đánh giày ngày xưa ở Sài Gòn. Thấy lạ, nhiều người hỏi anh có nghề nghiệp ổn định mà sao còn ra đường đánh giày chỉ cho cực nhọc, anh chỉ cười bảo rằng: “Sáng tôi dậy sớm đi đánh giày coi như tập thể dục, đến 9 giờ thì tôi về đi làm bình thường, có mệt gì đâu”. Anh xem công việc này không phải để kiếm tiền mưu sinh mà là để thỏa đam mê của mình: đam mê làm đẹp cho những đôi giày. Có ngày anh đánh được vài ba chục ngàn, có ngày chẳng được đồng nào, không mang về ỉu rĩ đó lâu, anh lại hỏi đạp xe về nhà thay quần áo và bắt đầu công việc chính của mình. Khác với những người lao động nghèo khó, nỗi lo nhọc nhằn mưu sinh không phải là điều đè nặng lên cuộc sống của anh, nhưng thử hỏi có mấy ai một khi đã có đủ đầy vật chất vẫn còn đủ tâm và tình để tiếp tục công việc “tay chân lấm bẩn” ấy. Chính công việc đánh giày đã giúp anh vượt qua được giai đoạn khó khăn nhất của cuộc đời, khi anh tay trắng sau quá nhiều vấp vấp ở nơi đất khách quê người. Có lẽ anh mang ơn cái nghề này để rồi can đảm bỏ lại phía sau bao lời dè bĩu, chê bai, ngăn cản của gia đình và tiếp tục công việc yêu thích của mình. Khi có một vị khách đến

hỏi anh có dán đế giày không, anh hào hứng trả lời rằng: “Chuyên gia về giày, không gì là không có”. Có ai nghĩ rằng đánh giày cũng cần phải tạo thương hiệu nhưng riêng với Hồng Vương, anh không chỉ đánh giày mà còn là chăm chút và nâng niu chúng như một cách thể hiện sự trân trọng của anh dành cho người khách của mình. “Đối với ai chứ đối với tôi, hời là tôi không đánh đâu. Không phải là mình chảnh nhưng đã nhận tiền của khách thì phải đánh làm sao chất lượng chứ không chỉ quẹt quẹt mấy đường rồi xong”, Vương tâm sự.

(Phương Linh)

- 1) Xác định phong cách ngôn ngữ của đoạn văn bản trên.
- 2) Theo anh (chị), những lí do nào khiến anh Nguyễn Hồng Vương mặc dù đã có công việc ổn định vẫn gắn bó với nghề đánh giày của mình?
- 3) Tác giả đã thể hiện thái độ, tình cảm gì đối với cách sống và cách làm việc của nhân vật được nêu trong văn bản?
- 4) Anh (chị) hãy viết một đoạn văn khoảng 5 -7 câu trình bày những suy nghĩ về thương hiệu đánh giày “Ghét ầu” của Nguyễn Hồng Vương.

Đọc đoạn văn sau và trả lời các câu hỏi từ câu 5 đến câu 8:

Ở chỗ hẻm cà phê tôi thường ngồi mỗi sớm có một cây xoài to che bóng mát. Đang mùa xoài chín nên có một chú sóc bắt chọt ghé thăm. Chú sóc trông rất gầy, có cái đuôi te tua, thường ôm gặm mấy trái xoài chín rục và thường làm rơi trái xoài rớt bịch xuống đất. Có khi trái xoài chín rục rơi trúng khách cà phê. Những lúc như thế “nạn nhân” thường ngẩng đầu nhìn lên tìm con sóc, rồi chỉ biết lắc đầu tùm tùm cười. Tôi chưa thấy một khách cà phê nào chửi la hay ném đá con sóc “cà chớn” đó cả. Mặc dù có người bị dính dơ hết áo phải lấy xe về nhà thay áo khác. Thi thoảng con sóc tái diễn cái trò làm rơi xoài chín vào khách. Và những tràng cười lại có dịp rộ lên. Những lúc như thế tôi thường tự hỏi tại sao người ta lại

không cười xòa cho qua mỗi khi lỡ va chạm nhau ngoài phố? Những căng thẳng chực chờ bùng nổ nhiều khi chỉ vì một lời nói vô tình. Nhiều bi kịch xảy ra nhiều khi chỉ vì những mâu thuẫn nhỏ nhặt. Con người tinh khôn và con người rồ dại. Phải chăng càng ngày con người nhìn vào nhau không phải bằng ánh mắt ấm áp hay trong veo (như con sóc)? Con người không còn biết sống nhường nhịn? Thì ở đây, con sóc như hình ảnh của một sứ giả thân thiện, như một mẫu thiên nhiên tốt lành để con người có dịp rọi lại mình, sống lại trạng thái hồn nhiên.

(Những con sóc trong thành phố - Trần Nhã Thụy)

- 5) Xác định hai phương thức biểu đạt được sử dụng trong văn bản trên.
- 6) Con sóc được tác giả miêu tả như thế nào? Tác dụng của biện pháp tu từ tác giả đã sử dụng khi miêu tả con sóc?
- 7) Chỉ ra những câu hỏi tu từ trong văn bản trên và cho biết hiệu quả biểu đạt của chúng.
- 8) Anh (chị) viết đoạn văn ngắn (từ 5 – 7 câu) để cho biết chúng ta nên ứng xử như thế nào trước lỗi lầm của người khác?

Phần II: Làm văn (7 điểm)

Câu 2 (3 điểm): Suy nghĩ của anh (chị) về ý kiến sau của H. Bridges: “ *Tôi không có mặt trên đời này chỉ để kiếm sống; tôi hiện diện trên đời để tạo dựng cuộc đời*”.

Câu 3 (4 điểm): Cảm nhận đoạn thơ sau:

*Những đường Việt Bắc của ta
Đêm đêm rầm rập như là đất rung
Quân đi điệp điệp trùng trùng
Ánh sao đầu súng bạn cùng mũ nan
Dân công đỏ đuốc từng đoàn
Bước chân nát đá, muôn tàn lửa bay.*

*Nghìn đêm thăm thẳm sương dày
Đèn pha bật sáng như ngày mai lên.
Tin vui chiến thắng trăm miền
Hoà Bình, Tây Bắc, Điện Biên vui về
Vui từ Đồng Tháp, An Khê
Vui lên Việt Bắc, đèo De, núi Hồng.
(Việt Bắc - Tố Hữu)*

Bình luận ngắn về đặc điểm trữ tình chính trị phong cách nghệ thuật thơ Tố Hữu thể hiện qua bài thơ.

ĐÁP ÁN

Phần I: (1,5 điểm)

* Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi từ 1 đến 4:

1. (0,25) Phong cách ngôn ngữ của văn bản: báo chí.
2. (0,5) Những lí do khiến anh Nguyễn Hồng Vương mặc dù đã có công việc ổn định vẫn gắn bó với nghề đánh giày của mình:
 - Thỏa mãn niềm đam mê làm đẹp cho những đôi giày.
 - Thể hiện sự biết ơn, trân trọng đối với một công việc đã giúp anh vượt qua những giai đoạn khó khăn nhất của cuộc đời sau nhiều lần thất bại trắng tay nơi đất khách quê người.
3. (0,5) Tác giả bày tỏ thái độ, tình cảm trân trọng, ca ngợi đối với cách sống và cách làm việc của nhân vật được nêu trong văn bản.
4. (0,25) Có thể trình bày theo những cách khác nhau, nhưng cần hướng đến những nội dung cụ thể sau:
 - Anh Nguyễn Hồng Vương là một người lao động rất thẳng thắn, trung thực, dám nói, dám nghĩ và dám làm.
 - Tuy chỉ là một người lao động bình thường nhưng anh ấy lại rất giàu lòng tự

trọng, luôn cố gắng làm tốt công việc của mình dù đó là những việc làm rất nhỏ bé, bình thường trong cuộc sống.

- Đó cũng chính là cách anh thể hiện sự tri ân, kính trọng với khách hàng - những người đã luôn ủng hộ anh trong những giai đoạn khó khăn, thử thách nhất của cuộc sống.

(Lưu ý: phải viết thành một đoạn văn hoàn chỉnh).

* Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi từ 5 đến 8:

5. (0,25) Hai phương thức biểu đạt được sử dụng trong văn bản trên: miêu tả, tự sự.

6. (0,5) - Con sóc được miêu tả như sau: *rất gầy, có cái đuôi te tua, thường ôm gặm mấy trái xoài chín rục và thường làm rơi trái xoài rơi bịch xuống đất.*

- Biện pháp tu từ được sử dụng là nhân hóa, khiến con sóc trở nên gần gũi, sinh động hơn.

7. (0,5) + Những câu hỏi tu từ trong văn bản trên:

- *Phải chăng càng ngày con người nhìn vào nhau không phải bằng ánh mắt ấm áp hay trong veo (như con sóc)?*

- *Con người không còn biết sống nhường nhịn?*

+ Hiệu quả biểu đạt: làm tăng giá trị biểu cảm và khơi gợi suy ngẫm của người đọc.

8. (0,25) Có thể trình bày theo những cách khác nhau, nhưng cần hướng đến những nội dung cụ thể sau:

- Nên có thái độ rộng lượng với những lỗi lầm của người khác vì con người ai cũng có lỗi lầm.

- Cần tạo điều kiện để họ sửa chữa lỗi lầm, khắc phục những khiếm khuyết, hạn chế.

- Nếu đã chấp nhận tha thứ thì không bao giờ nhắc lại lỗi lầm của người khác nữa.

(Lưu ý: phải viết thành một đoạn văn hoàn chỉnh).

Câu 2(3 điểm) : Trình bày suy nghĩ về ý kiến

1. (0,5) Giải thích vấn đề

- “*Tôi không có mặt trên đời này chỉ để kiếm sống*”: con người sống ở trên đời không đơn giản chỉ để phục vụ cho những nhu cầu tồn tại về mặt thể xác.
- “*Tôi hiện diện trên đời để tạo dựng cuộc đời*” khẳng định sự tồn tại của con người trên cuộc đời là phải tạo dựng được một cuộc sống thật sự có ý nghĩa, có ích.
- Câu nói nhấn mạnh đến việc mỗi người phải tạo ra một cuộc đời hữu ích chứ không chỉ là tồn tại vì những nhu cầu tối thiểu của cuộc sống. Đó là giá trị và ý nghĩa tồn tại của con người trong cuộc sống. Đồng thời với ý nghĩa ấy, H.Bridges cũng đã xác lập thái độ sống chủ động tích cực của con người.

2. (2,0) Bình luận vấn đề

- Mỗi người chỉ có một lần để sống, do đó chúng ta phải sống sao cho thật hữu ích, để việc tồn tại trên cuộc đời này không chỉ vì những mục tiêu “kiếm sống” tầm thường.
- Chúng ta sống phải có lí tưởng để tạo dựng cho chính mình một cuộc đời có ý nghĩa, hoặc để thay đổi cuộc sống, bắt nó phục vụ cho những mục đích tốt đẹp của con người trong cuộc sống.
- Mỗi chúng ta phải lựa chọn cho mình một thái độ sống tích cực, cần phải chủ động kiến tạo cuộc đời mình chứ không phải chỉ để tìm kiếm một sự tồn tại vô nghĩa.
- Ý kiến trên giúp chúng ta nhận thức được giá trị và ý nghĩa cuộc sống của bản thân, từ đó chủ động xác định mục tiêu sống đúng đắn, có lí tưởng.

3. (0,5) Bài học nhận thức và hành động

- Cần lên án lối sống thụ động, tạm bợ, hoài phí, vô trách nhiệm với sự tồn tại của chính mình và cuộc sống xung quanh. Mỗi người cần phải nhớ sự tồn tại của mỗi người chỉ có giá trị khi ý nghĩa cuộc sống cá nhân hài hòa, phù hợp với ý nghĩa tồn tại chung của cả cộng đồng, xã hội.
- Mặc dù ý nghĩa cuộc sống không chỉ là sự thỏa mãn những giá trị về mặt vật chất,

nhưng cũng cần phải đảm bảo những quyền lợi về mặt vật chất để chất lượng cuộc sống được cải thiện, nhờ đó con người mới có đủ điều kiện để tạo dựng cho mình một sự tồn tại có ý nghĩa.

Câu 3: Cảm nhận đoạn thơ trong bài “Việt Bắc” của Tố Hữu.

1. (0,5) Vài nét về tác giả, tác phẩm

- Tố Hữu (1920 – 2002) được đánh giá là lá cờ đầu của thơ ca Cách mạng Việt Nam hiện đại. Thơ của Tố Hữu là thơ trữ tình chính trị, mang đậm tính dân tộc, chất truyền thống. Hoàn thành vào tháng 10/1954, bài thơ đã được lấy làm tên chung cho cả tập thơ *Việt Bắc* (1947 – 1954).

- Tác phẩm là đỉnh cao của thơ Tố Hữu và cũng là một sáng tác xuất sắc của thơ ca Việt Nam thời kháng chiến chống Pháp. Đoạn trích được học là đoạn mở đầu phần một của thi phẩm này.

2. (2,5) Cảm nhận đoạn thơ.

a. Về nội dung: Tái hiện sự trưởng thành nhanh chóng của kháng chiến, của lực lượng cách mạng trong ngày ra trận hào hùng và niềm vui chiến thắng ngập tràn.

+ *Đoàn quân:* sức mạnh hùng dũng, khỏe khoắn với những bước chân vang rền, đội ngũ kéo dài trải rộng tầng tầng lớp lớp, lí tưởng chói ngời như ánh sao trên mũ của đoàn quân nối tiếp nhau không dứt khắp nẻo đường Việt Bắc khiến hình ảnh người lính hiện lên thật rực rỡ.

+ *Đoàn dân quân:* Hình ảnh những đoàn dân công hỏa tuyến đi trong đêm với sức mạnh “*bước chân nát đá*” vừa đúng với hiện thực cuộc kháng chiến vừa thể hiện tinh thần đầy quyết tâm đạp bằng gian khó, chông gai mà vươn tới.

+ *Đoàn xe:* Ra trận với ánh sáng đèn pha xua tan hết bóng đêm của vất vả, gian lao cùng với lòng lạc quan tin tưởng mãnh liệt ở tương lai sáng ngời ngay từ khi mới xuất quân.

+ *Niềm vui chiến thắng:* Tác giả đã liệt kê các địa danh gắn liền cùng chiến thắng

với nhịp điệu sôi nổi thể hiện niềm tự hào vô tận. Các chiến thắng vang dội trăm miền tạo ra âm vang lớn lao của niềm tin đang lan rộng.

b. Về nghệ thuật: Đoạn thơ mang chất sử thi hào hùng với nhịp điệu thơ dồn dập, hình ảnh vừa hiện thực, lãng mạn gắn với cảm hứng anh hùng hòa lẫn trong cảm xúc tự hào mãnh liệt.

3. (1,0) Bàn luận về đặc điểm trữ tình chính trị trong phong cách nghệ thuật thơ Tố Hữu thể hiện qua bài thơ:

- Tính chất trữ tình chính trị được thể hiện qua những nội dung sau: là bản tình ca nồng nàn thủy chung son sắt, ám áp nghĩa tình cách mạng tái hiện cuộc chia tay lịch sử; thể hiện niềm tự hào về sức mạnh của nhân dân, truyền thống ân nghĩa, đạo lý thủy chung của dân tộc Việt Nam; khẳng định vai trò quan trọng của chiến khu Việt Bắc; ngợi ca cuộc kháng chiến chống Pháp tuy gian khổ khó khăn nhưng anh hùng, vẻ vang.

- Cùng với tính dân tộc đậm đà, giọng thơ tâm tình, ngọt ngào tha thiết, yếu tố này đã làm nên nét độc đáo cho phong cách nghệ thuật thơ Tố Hữu và tôn thêm giá trị của thi phẩm này.